

Bruxelles, 24. svibnja 2024.
(OR. en)

10255/24

LIMITE

JAI 866
COPEN 278
DROIPEN 156
FREMP 261
SOC 393
CODEC 1338

Međuinstitucijski predmet:
2023/0250(COD)

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika (dio 2.) / Vijeće

Predmet: Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP – opći pristup

I. KONTEKST

1. Komisija je 12. srpnja 2023. Vijeću i Europskom parlamentu podnijela Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP¹, čiji je cilj rješavanje posebnih problema koji zahtijevaju ciljana poboljšanja postojećeg okvira kako bi se poboljšalo ostvarivanje prava žrtava.

¹ 11840/23.

2. Nacrt direktive temelji se na članku 82. stavku 2. točki (c) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) (redovni zakonodavni postupak).
3. Europski gospodarski i socijalni odbor dao je mišljenje 13. prosinca 2023.²
4. Radna skupina COPEN raspravljala je o Prijedlogu na sastancima 22. rujna 2023., 16. listopada 2023., 10. siječnja 2024., 23. veljače 2024., 15. ožujka 2024., 15. i 16. travnja 2024. te 17. svibnja 2024. i postigla dogovor o tekstu iz priloga ovoj napomeni.
5. U Europskom parlamentu glavnu odgovornost imaju Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) te Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost (FEMM). Izvjestiteljima su imenovani María Soraya Rodríguez Ramos i Javier Zarzalejos. Izvješće je podneseno 25. ožujka 2024. Europski parlament donio je pregovarački mandat na plenarnoj sjednici 11. travnja 2024., a Prijedlog je upućen Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) i Odboru za prava žena i rodnu ravnopravnost (FEMM) kako bi započeli međuinstitucijske pregovore.

II. ZAKLJUČAK

6. Odbor stalnih predstavnika stoga se poziva da:
 - (a) potvrdi dogovor o tekstu općeg pristupa, kako je naveden u Prilogu³ ovoj napomeni i
 - (b) preporuči Vijeću da postigne opći pristup, kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni, pod točkom „A” na jednom od svojih sljedećih sastanaka kako bi se predsjedništvu omogućilo vođenje tih pregovora.

² SL C, C/2024/1592, 5.3.2024., str. 1.

³ Izmjene u odnosu na izvorni prijedlog označene su **podebljanim slovima** ili simbolom [...].

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o izmjeni Direktive 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu
žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 82. stavak 2.
točku (c),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁴,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁵,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

⁴ SL C, C/2024/1592, 5.3.2024., str. 1.

⁵ SL C , , str. .

budući da:

- (1) Kako bi se osiguralo da žrtve kaznenih djela dobivaju odgovarajuće informacije, potporu i zaštitu i da mogu sudjelovati u kaznenim postupcima, Unija je donijela Direktivu 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁶.
- (2) Komisija je procijenila kako su žrtve ostvarivale svoja prava na temelju Direktive 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća te je svoje rezultate objavila u izvješću o evaluaciji⁷. Evaluacija pokazuje da i dalje postoje specifični problemi povezani s pravima žrtava na temelju te direktive, iako su Direktivom 2012/29/EU općenito ostvarene predviđene koristi te je ona pozitivno utjecala na prava žrtava. Utvrđeni nedostaci uključuju nedovoljnu mogućnost oslanjanja na prava žrtava na pristup informacijama, na potporu i zaštitu u skladu s pojedinačnim potrebama žrtve, na sudjelovanje u kaznenom postupku i na primanje odluke o naknadi od strane počinitelja unutar kaznenog postupka. Ovom revizijom Direktive 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća **želi se** odgovoriti [...]na [...] nedostatke utvrđene u okviru njezine evaluacije i brojnih savjetovanja.

⁶ Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP (SL L 315, 14.11.2012., str. 57.).

⁷ Radni dokument službi Komisije, Evaluacija Direktive 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. (SWD(2022) 179 final).

- (3) Kako bi se žrtvama osigurala pouzdana i suvremena sredstva za ostvarivanje njihovih prava, države članice trebale bi im omogućiti da s nadležnim nacionalnim tijelima komuniciraju elektronički. Žrtve bi trebale imati mogućnost korištenja elektroničkim alatima, **ako su dostupni**, kako bi dobivale informacije o svojim pravima i predmetu, prijavljivale kaznena djela i općenito [...] **informacijskim i komunikacijskim** [...] tehnologijama komunicirale s nadležnim tijelima i službama za potporu. Žrtve bi trebale moći odabrati **između dostupnih** metoda komunikacije, a države članice **mogu** [...] osigurati takve **informacijske i komunikacijske** [...] tehnologije kao alternativu standardnim metodama komunikacije, a da ih pritom ne zamijene [...]. **Metoda komunikacije uživo, uključujući komunikaciju s nadležnim tijelima i službama za potporu, trebala bi i dalje biti dostupna žrtvama ako to žele.**

- (4) Kako bi se osigurali sveobuhvatni komunikacijski kanali, imajući u vidu složenost potreba žrtava u odnosu na njihovo pravo na pristup informacijama, sve bi žrtve, neovisno o tome gdje je u EU-u i u kojim okolnostima kazneno djelo počinjeno, trebale imati pristup telefonskim službama za pomoć žrtvama pozivom na telefonski broj 116 006, koji se koristi u cijelom EU-u [...]. **Države članice takve usluge mogu nuditi i putem drugih sigurnih i dostupnih informacijskih i komunikacijskih tehnologija, uključujući internetske aplikacije i internetske stranice.** Od takvih telefonskih službi za pomoć žrtve bi trebale moći dobiti informacije o svojim pravima i emocionalnu potporu te bi ih, prema potrebi, te službe trebale uputiti policiji ili drugim službama, među ostalim i drugim specijaliziranim telefonskim službama za pomoć. **Telefonskim službama za pomoć mogu upravljati obučeni volonteri koji mogu pružiti emocionalnu potporu, koja se može tumačiti kao empatičan pristup žrtvama kako bi se osjećale prihvaćenima i sigurnima te kako bi im se omogućilo da se slobodno izraze.** Te telefonske službe za pomoć usto bi trebale žrtve upućivati na druge specijalizirane telefonske službe za pomoć, navedene u Odluci Komisije 2007/116/EZ⁸, kao što su jedinstveni broj „116 111” telefonske službe za pomoć djeci, „116 000” za nestalu djecu i „116 116” za rodno uvjetovano nasilje. **Te službe trebale bi biti dostupne na službenom jeziku ili jezicima države članice, utvrđenima nacionalnim pravom. Međutim, države članice potiču se da te usluge pružaju i na barem još jednom jeziku koji se najviše u njima upotrebljava, a koji bi svaka država članica trebala odrediti na temelju objektivnih kriterija. Kako bi se olakšalo pružanje te usluge na dodatnom jeziku, države članice trebale bi razmotriti upotrebu modernih tehnologija, kao što su aplikacije za pismeno i usmeno prevođenje, kao i telefonsko usmeno prevođenje. Telefonske službe za pomoć trebale bi djelovati u skladu s općim pravilima za službe za potporu žrtvama i trebale bi biti povjerljive, besplatne i u interesu žrtava.**

⁸ Odluka Komisije 2007/116/EZ od 15. veljače 2007. o rezerviranju nacionalnog numeracijskog raspona koji počinje brojem „116” za usklađene brojeve za usklađene usluge od društvenog značaja (SL L 049, 17.2.2007., str. 30.).

- (5) Opća telefonska služba za pomoć žrtvama ne bi trebala utjecati na rad namjenskih i specijaliziranih telefonskih službi za pomoć kao što su telefonske službe za pomoć djeci i telefonske službe za pomoć žrtvama nasilja nad ženama i nasilja u obitelji kako je propisano Direktivom (EU).../... Europskog parlamenta i Vijeća⁹ [o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji]. Opće telefonske službe za pomoć žrtvama trebale bi funkcionirati kao dopuna specijaliziranim službama.

⁹ Direktiva (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (SL ...).

- (6) Prijavljivanje kaznenih djela u Uniji trebalo bi poboljšati kako bi se suzbilo nekažnjavanje, izbjegla ponovljena [...] viktimizacija i stvorila sigurnija društva. Potrebno je boriti se protiv neosjetljivosti javnosti na kaznena djela [...] **pomaganjem** žrtvama i stvaranjem sigurnijeg okružja za žrtve u kojem one mogu prijaviti kaznena djela. [...] **Važno je da države članice zajamče da se žrtve koje su državljani trećih zemalja, bez obzira na njihov boravišni status, ne obeshrabruju u pogledu prijavljivanja i da se prema njima postupa na nediskriminirajući način u smislu njihova boravišnog statusa u skladu s ciljevima ove Direktive. Kako bi se sve žrtve zaštitile od ponovljene i sekundarne viktimizacije, važno je primjenjivati pristup koji je usmjeren na njih. Osobito bi trebalo osigurati da provedba postupka vraćanja na temelju Direktive 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰ ne sprečava žrtve da ostvare svoje pravo na saslušanje na temelju ove Direktive. Države članice mogu, u skladu s Direktivom 2008/115/EZ, odlučiti izdati neovisnu boravišnu dozvolu ili drugo odobrenje kojim se omogućuje pravo na boravak zbog suosjećanja, humanitarnih razloga ili drugih razloga državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi na njihovu državnom području i moraju ispuniti obvezu iz te direktive da se maksimalno uzmu u obzir posebne potrebe ranjivih osoba tijekom vremena određenog za dobrovoljni odlazak, ako je to vrijeme odobreno u skladu s tom direktivom.**

¹⁰ **Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljanina trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 24.12.2008., str. 98.).**

Sve bi ranjive žrtve, kao što su djeca žrtve ili žrtve u pritvoru, koje se nalaze u situaciji zastrašivanja ili su na drugi način ovisne o počinitelju ili čija je mobilnost ograničena, trebale moći prijaviti kazneno djelo u uvjetima u kojima se uzima u obzir njihova konkretna situacija i u skladu sa svim relevantnim protokolima[...] ili smjericama posebno izrađenima u tu svrhu. **Važno je da države članice svaku osobu koja u dobroj vjeri zna ili sumnja da su počinjena kaznena djela odnosno da se mogu očekivati daljnja nasilna djela potaknu na to da o tome obavijesti nadležna tijela.**

- (6a) Države članice trebale bi olakšati upućivanje žrtava kojima posebno treba dodatna psihološka potpora, dokazana pojedinačnom procjenom, službama koje takvu potporu mogu pružiti, uzimajući u obzir dostupnost resursa i tih službi.**

- (7) Službe za ciljanu i integriranu potporu trebale bi biti dostupne širokom rasponu žrtava s posebnim potrebama. Takve žrtve mogu obuhvaćati ne samo žrtve spolnog nasilja, žrtve rodno uvjetovanog nasilja i žrtve nasilja u obitelji, nego i žrtve trgovanja ljudima, žrtve organiziranog kriminala, žrtve s invaliditetom, žrtve iskorištavanja, žrtve zločina iz mržnje, žrtve terorizma ili žrtve kaznenih djela **koje spadaju u nadležnost Međunarodnog kaznenog suda** [...]. Kako bi uklonile nedostatke utvrđene u evaluaciji, države članice [...] **moгу** uspostaviti posebne protokole ili smjernice kojima će se organizirati aktivnosti specijalističkih službi za potporu da bi se [...] **adekvatno** odgovorilo na višestruke potrebe žrtava s posebnim potrebama. Takve protokole **ili smjernice** trebalo bi uspostaviti u okviru koordinacije i suradnje među **relevantnim dionicima kao što su središnja tijela u skladu s unutarnjom strukturom ili podjelom nadležnosti u državama članicama**, tijela kaznenog progona, tužiteljstva, **pravosudna tijela** [...], tijela za zadržavanje, **uz savjetovanje sa** službama za restorativnu pravdu i službama za potporu žrtvama.

- (8) Kako bi se izbjegle ozbiljne posljedice viktimizacije u ranoj dobi, koje mogu negativno utjecati na [...] **cijeli** život žrtava, ključno je osigurati da sva djeca žrtve dobiju potporu i zaštitu najvišeg standarda. **Sva nadležna tijela trebala bi usvojiti pristup prilagođen djeci. Nadalje, važno je da [...]**najranjivija djeca žrtve, **u skladu s njihovim pojedinačnim potrebama, a osobito [...]** djeca koja su žrtve seksualnog zlostavljanja, [...] imaju pristup službama za ciljanu i integriranu potporu i zaštitu koje uključuju koordinirani i suradnički pristup pravosudnih **tijela** i socijalnih službi [...]. **Države članice potiču se da, ako je to moguće, pružaju te usluge na istoj lokaciji.** [...] Kako bi se zajamčila djelotvorna zaštita djeteta žrtve kada je u kazneno djelo uključen nositelj roditeljske odgovornosti [...] **na način koji uključuje** sukob interesa između djeteta **žrtve** i nositelja roditeljske odgovornosti, dodana je odredba kojom se osigurava da [...] **nijedna radnja za koju je potreban pristanak tijekom kaznenog postupka**, kao što su prijavljivanje kaznenog djela, medicinski ili forenzički pregled, upućivanje službama za potporu ili psihološku potporu [...], **kako je određeno nacionalnim pravom**, nije uvjetovana pristankom nositelja roditeljske skrbi, imajući uvijek u vidu najbolji interes djeteta.

(8a) Sudjelovanje u suđenju može biti emocionalno teško i zahtjevno iskustvo za žrtve. Stoga bi svim žrtvama kojima su potrebne informacije i emocionalna potpora u prostorijama suda na kojem se vodi kazneni postupak, s posebnim naglaskom na teškim kaznenim djelima, trebalo pružiti odgovarajuće informacije o organizacijskim aspektima faze suđenja u kaznenom sudskom postupku, kao i emocionalnu potporu. Emocionalna potpora može se tumačiti kao empatičan pristup žrtvama kako bi se one osjećale prihvaćenima i sigurnima te kako bi im se omogućilo da se slobodno izraze. Emocionalnu potporu mogu primjerice pružati osoblje suda, obučeni volonteri ili nadležna tijela koja su definirale države članice. Za takvu pomoć nisu potrebni dodatni objekti ni stalna prisutnost službi za potporu žrtvama u tim prostorijama suda.

- (9) [...] **S**ve žrtve u Uniji, [...] **u skladu s** njihovim statusom u kaznenom postupku, trebale bi imati pravo **zaprimiti informacije** [...] o odlukama donesenima tijekom sudskog postupka [...] **u vezi s** posebnim mjerama zaštite koje su dostupne žrtvama kojima je potrebna posebna zaštita. **Nacionalnim pravom žrtvama se može ponuditi mogućnost da zatraže preispitivanje takvih odluka donesenih tijekom sudskog postupka.** Postupovna pravila na temelju kojih žrtve mogu zatražiti preispitivanje takvih odluka donesenih u sudskom postupku trebala bi se utvrditi u nacionalnom pravu. [...]

(9a) Zaštita osobnih podataka žrtve može biti važan način sprečavanja sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i odmazde. Žrtva može ukazati na mogući razlog za zabrinutost u pogledu rizika za sebe ili treću osobu od izloženosti prijetnjama ili nasilju ako bi se počinitelju otkrili određeni osobni kontaktni podaci, a na temelju toga nadležno će tijelo donijeti konačnu procjenu. Ako nadležna tijela, kako je utvrđeno nacionalnim pravom, po službenoj dužnosti ili na zahtjev žrtve procijene da bi mogla postojati opasnost da žrtva ili treća osoba budu izložene prijetnjama ili nasilju, počinitelju se ne bi trebali dostavljati određeni osobni kontaktni podaci, osim ako bi se neotkrivanjem tih informacija ugrozila prava na obranu.

(10) Sve žrtve trebalo bi procjenjivati pravodobno, primjereno, učinkovito i razmjerno, **u skladu s nacionalnim postupcima**. Ključno je osigurati da žrtve dobiju potporu i zaštitu koja odgovara njihovim pojedinačnim potrebama. Individualna procjena potreba žrtava za potporom i zaštitom trebala bi **trajati onoliko dugo koliko je potrebno, ovisno o pojedinačnim potrebama žrtava. To znači da bi je trebalo** provoditi u fazama; **neke će žrtve imati kontakt samo s policijskom službom, dok će druge žrtve proći dodatne faze pojedinačne procjene. Potrebe žrtava za potporom i zaštitom mogu se promijeniti tijekom kaznenog postupka.** [...]Sve žrtve trebalo bi procijeniti **u najranijoj mogućoj fazi, primjerice** [...] prilikom prvog kontakta s nadležnim tijelima, **kao što su tijela kaznenog progona i tužiteljstva**, kako bi se osiguralo da se najranjivije žrtve identificiraju na samom početku postupka. U sljedećim fazama žrtve kojima je potrebna takva pojačana procjena trebala bi procijeniti **nadležna tijela ili bilo koja druga institucija, organizacija ili tijelo, kao što su** službe za potporu žrtvama i **po mogućnosti** psiholozi. [...] **Kontakt s telefonskim službama za pomoć ne bi se trebao smatrati prvim kontaktom s nadležnim tijelima.** U pojedinačnoj procjeni trebalo bi uzeti u obzir, **na temelju dostupnih informacija**, i okolnosti počinitelja, koji možda ima povijest nasilja, posjeduje oružje ili zloupotrebljava droge i stoga predstavlja veći rizik za žrtve. Pojedinačna procjena potreba žrtava trebala bi uključivati i procjenu potreba žrtava za potporom, a ne samo potrebu za zaštitom. Ključno je identificirati žrtve kojima je potrebna posebna potpora kako bi im se pružila ciljana potpora, primjerice psihološka. **Države članice mogu odrediti praktičnu organizaciju pojedinačne procjene putem bilo kojeg relevantnog protokola ili smjernica predviđenih ovom Direktivom. Države članice trebale bi zajamčiti da se sa svim osobnim podacima postupa u skladu s pravom Unije o zaštiti podataka, što prema potrebi može zahtijevati predviđanje zakonodavnih mjera.**

- (11) Rezultat poboljšane procjene potreba žrtava za zaštitom trebao bi biti da žrtve kojima je potrebna fizička zaštita dobiju takvu zaštitu u obliku prilagođenom njihovoj konkretnoj situaciji. Takve mjere [...] **mogu, u skladu s nacionalnim pravom,** uključivati prisutnost tijela kaznenog progona **ili drugih tijela koja pružaju fizičku zaštitu** odnosno **zadržavanje** [...] počinitelja **podalje od žrtve** na temelju nacionalnih naloga za zaštitu. Takve mjere mogu biti kaznene, upravne ili građanskopravne.
- (12) [...] ¹¹[...]

¹¹ [...]

(13) Žrtve ne mogu djelotvorno iskoristiti svoja prava na informacije, potporu i zaštitu u skladu sa svojim pojedinačnim potrebama ako su suočene s nacionalnim pravosudnim sustavima u kojima nema dovoljno suradnje i koordinacije među onima koji dolaze u kontakt sa žrtvama. Bez bliske suradnje i koordinacije **relevantnih dionika, kao što su središnja tijela u skladu s unutarnjom strukturom ili podjelom nadležnosti u državama članicama, [...]** tijela kaznenog progona, tužiteljstva, [...] **pravosudna tijela i tijela za zadržavanje, uz savjetovanje sa službama za restorativnu pravdu [...]** i službama za potporu žrtvama, žrtvama je teško učinkovito [...] **ostvariti** svoja prava na temelju **ove** Direktive [...]. Ostala tijela, kao što su zdravstvene, obrazovane i socijalne službe, potiču se na sudjelovanje u toj suradnji i koordinaciji. To osobito vrijedi u kontekstu djece koja su žrtve.

(14) [...] **P[...]**protokoli **ili smjernice** ključni su kako bi se osiguralo da, **primjerice**, žrtve dobiju informacije o svojim pravima i svojem predmetu te da ih se primjereno procijeni kako bi im se omogućilo da dobiju potporu i zaštitu koje odgovaraju pojedinačnim potrebama svake žrtve, koje se s vremenom mijenjaju. Protokole **ili smjernice neobvezujuće prirode** trebalo bi uspostaviti [...] na način koji najbolje odgovara nacionalnim pravnim porecima i organizaciji pravosuđa u državama članicama. [...] **Ti protokoli ili smjernice mogu obuhvaćati** [...] mjere za davanje informacija žrtvama, čime bi se olakšalo prijavljivanje kaznenih djela za najranjivije žrtve, uključujući žrtve u pritvoru, i pojedinačna procjena potreba žrtava. **Kad je riječ o pružanju informacija žrtvama, protokolima se može osigurati da takve informacije budu jednostavne i lako razumljive, da se pružaju pravodobno, ponavljaju tijekom vremena, u više formata, među ostalim usmeno, u pisanom i digitalnom obliku. Kad je riječ o žrtvama u pritvoru, protokolima se može utvrditi pristup žrtava informacijama o njihovim pravima, načinima prijavljivanja kaznenih djela te pristupu potpori i zaštiti u skladu s njihovim potrebama.** [...] Ti protokoli **ili smjernice** [...] **mogu** sadržavati opće upute o tome kako na sveobuhvatan način postupati s uslugama i mjerama na temelju **ove** Direktive, ali bez razmatranja pojedinih predmeta. **U tom kontekstu važno je da države članice, kada je to primjereno, poduzmu potrebne mjere kako bi omogućile prikupljanje i razmjenu informacija, uključujući informacije koje sadržavaju osobne podatke žrtava, između nadležnih tijela i službi za potporu žrtvama kako bi osigurale pristup informacijama i odgovarajuću potporu i zaštitu za pojedinačne žrtve. Uspostavom protokola ili smjernica ne bi se trebale dovoditi u pitanje postojeće metode suradnje i koordinacije među nadležnim tijelima i drugim osobama koje dolaze u kontakt sa žrtvama u državama članicama.**

- (14a) **Informacijske i komunikacijske tehnologije mogle bi uključivati, na primjer, e-poštu, razgovore uživo putem interneta, videopozive i internetske portale s pristupom informacijama za registrirane sudionike. Države članice mogu slobodno odlučiti koja su sredstva komunikacije najprikladnija u odnosu na različite odredbe ove Direktive. Informacije iz prvog kontakta s nadležnim tijelom mogu se dostaviti elektroničkim putem u standardnom formatu. Metoda komunikacije uživo, uključujući komunikaciju s nadležnim tijelima i službama za potporu, trebala bi i dalje dostupna žrtvama ako to žele. Ako nacionalni sustavi država članica zahtijevaju posebne metode elektroničke identifikacije i potpisivanja, ti bi sustavi žrtvama s boravištem u drugim državama članicama trebali osigurati jednake mogućnosti pristupa u skladu s Uredbom e-IDAS.**
- (15) Države članice trebale bi dodijeliti dostatne ljudske i financijske resurse kako bi se osigurala djelotvorna usklađenost s mjerama utvrđenima u **ovoj** Direktivi [...]. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti uspostavljanju telefonskih službi za pomoć žrtvama, osiguravanju neometanog funkcioniranja specijalističkih službi za potporu i pojedinačnoj procjeni potreba žrtava za zaštitom i potporom, među ostalim ako takve usluge pružaju nevladine organizacije.

- (16) Unija i države članice stranke su Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom¹² i moraju poštovati njezine obveze u okviru svojih nadležnosti. Na temelju članka 13. te konvencije države stranke obvezne su osobama s invaliditetom osigurati djelotvoran pristup pravosuđu na ravnopravnoj osnovi s drugima, zbog čega je potrebno osigurati pristupačnost i razumnu prilagodbu kako bi žrtve s invaliditetom uživale svoja prava na ravnopravnoj osnovi s drugima. **Prema definiciji iz članka 2. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom „razumna prilagodba” podrazumijeva „potrebnu i odgovarajuću prilagodbu i podešavanje, koja ne predstavlja neproporcionalno ili neprimjereno opterećenje, da bi se u pojedinačnom slučaju, tamo gdje je to potrebno osobama s invaliditetom osiguralo ravnopravno uživanje ili korištenje svih ljudskih prava i temeljnih sloboda na izjednačenoj osnovi s drugima”.** Zahtjevima za pristupačnost utvrđenima u Prilogu I. Direktivi (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća¹³ može se olakšati provedba te konvencije i osigurati da prava žrtava utvrđena **ovom** Direktivom [...] budu pristupačna osobama s invaliditetom.
- (17) Eurojust bi u skladu sa svojim mandatom na temelju Uredbe (EU) 2018/1727 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴ trebao osigurati primjereno razmatranje zahtjeva koji se odnose na prava žrtava.

¹² SL L 23, 27.1.2010., str. 37.

¹³ Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga (SL L 151, 7.6.2019., str. 70.).

¹⁴ Uredba (EU) 2018/1727 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o Agenciji Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust) te zamjeni i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2002/187/PUP (SL L 295, 21.11.2018., str. 138.).

- (18) Prikupljanje točnih i dosljednih podataka i pravodobno objavljivanje prikupljenih podataka i statistika ključni su za osiguravanje potpunog poznavanja prava žrtava kaznenih djela u Uniji. Očekuje se da će uvođenje zahtjeva da države članice svake tri godine na usklađen način prikupljaju i dostavljaju Komisiji podatke, **kada su dostupni na središnjoj razini**, o primjeni nacionalnih postupaka na žrtve kaznenih djela biti relevantan korak kojim će se osigurati donošenje politika i strategija utemeljenih na podacima. Agencija za temeljna prava trebala bi nastaviti pomagati Europskoj komisiji i državama članicama u prikupljanju, izradi i širenju statističkih podataka o žrtvama kaznenih djela, **kada su dostupni na središnjoj razini, koji pokazuju [...]** na koji način su žrtve ostvarivale prava utvrđena u ovoj Direktivi.
- (19) U skladu s načelom djelotvornosti prava Unije od država članica zahtijeva se da uspostave adekvatne i djelotvorne pravne lijekove kad je riječ o povredi prava koje je dodijeljeno pojedincima u skladu s pravom Unije. **Na temelju Povelje Europske unije o temeljnim pravima**, djelotvoran pravni lijek trebao bi biti dostupan ako su prava iz **ove** Direktive [...] ugrožena ili odbijena u cijelosti ili djelomično.
- (19a) Kao horizontalna direktiva, ova Direktiva ne utječe na dalekosežnije odredbe sadržane u drugim aktima Unije kojima se ciljanije rješavaju posebne potrebe određenih kategorija žrtava, kao što su žrtve trgovanja ljudima, žrtve seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece, uključujući materijal koji sadržava seksualno zlostavljanje djece, žrtve nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te žrtve terorizma.**

- (20) Budući da ciljeve ove Direktive ne mogu dostatno ostvariti države članice jer treba olakšati pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima tako da se osigura povjerenje u jednako ostvarivanje prava žrtava, neovisno o tome gdje je u EU-u kazneno djelo počinjeno, nego se zbog opsega i učinaka predviđenih mjera ti ciljevi na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (21) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

- (22) [...]U skladu s člankom 3. i člankom 4.a stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Irska je [...] dopisom od **27. listopada 2023.** [...] obavijestila da [...] želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Direktive.[...]
[...]
- (23) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵ te je on dao mišljenje [XX.XX.2023.]¹⁶.
- (24) Direktivu 2012/29/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

¹⁵ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

¹⁶ [Ured za publikacije: unijeti bilješku kad bude dostupna.]

Članak 1.

Direktiva 2012/29/EU mijenja se kako slijedi:

1. umeće se sljedeći članak:

„Članak 3.a

Telefonska služba za pomoć žrtvama

1. Države članice poduzimaju mjere potrebne za uspostavu lako pristupačnih, jednostavnih za korištenje, besplatnih i povjerljivih telefonskih službi za pomoć žrtvama koje:
 - (a) daju žrtvama informacije iz članka 4. stavka 1.;
 - (b) nude žrtvama emocionalnu potporu;
 - (c) prema potrebi upućuju žrtve specijaliziranim službama za potporu i/ili specijaliziranim telefonskim službama za pomoć.
2. Države članice osiguravaju telefonske službe za pomoć iz stavka 1. u obliku telefonske linije za pomoć [...] **dostupne putem** usklađenog broja EU-a „116 006”, **koja može funkcionirati uz postojeće nacionalne brojeve**, te **takve usluge mogu pružati i** putem drugih **sigurnih i dostupnih** informacijskih i komunikacijskih tehnologija, uključujući **internetske aplikacije i internetske stranice**.
3. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale dostupnost usluga iz stavaka 1. i 2. na [...] **službenom jeziku ili** jezicima [...] **država članicama kako su utvrđeni nacionalnim pravom. Države članice nastoje osigurati da se te usluge pružaju na [...]** još **barem jednom** [...] jeziku [...] koji se najviše upotrebljava u toj državi članici.
4. Telefonske službe za pomoć mogu uspostaviti javne ili nevladine organizacije i mogu biti organizirane na profesionalnoj ili dobrovoljnoj osnovi.”;

2. umeće se članak 5.a:

„Članak 5.a

Prijavljivanje kaznenih djela

1. Države članice dužne su se pobrinuti da žrtve mogu nadležnim tijelima, **prema potrebi i uz već postojeće metode prijavljivanja**, prijavljivati kaznena djela služeći se lako pristupačnim informacijskim i komunikacijskim tehnologijama jednostavnima za korištenje. Takva mogućnost uključuje podnošenje dokaza ako je to izvedivo. **Takvim mogućnostima ne dovode se u pitanje nacionalna postupovna pravila o formalizaciji internetskog izvješćivanja i podnošenja dokaza.**

[...]

2.[...] Države članice dužne su se pobrinuti da žrtve mogu djelotvorno prijaviti kaznena djela počinjena u ustanovama za zadržavanje. Ustanove za zadržavanje uz zatvore, centre za zadržavanje i ćelije za osumnjičenike i optuženike uključuju i specijalizirane objekte za zadržavanje podnositeljâ zahtjeva za međunarodnu zaštitu i centre za zadržavanje prije udaljavanja[...]. [...]

Mogućnost učinkovitog prijavljivanja kaznenih djela primjenjuje se i na centre za smještaj u kojima se nalaze podnositelji zahtjeva i korisnici međunarodne zaštite.

3.[...] Ako se djeca **obrate nadležnim tijelima** da bi prijavila kaznena djela, države članice brinu se o tome da postupci prijavljivanja budu sigurni, da se **provode na povjerljiv način u skladu s nacionalnim pravom**, da su osmišljeni i dostupni na način prilagođen djeci te da se pri tome upotrebljava jezik prilagođen njihovoj dobi i zrelosti.

[...]

3. članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice dužne su se pobrinuti da relevantne opće ili specijalizirane službe za potporu stupe u kontakt sa žrtvama ako se pojedinačnom procjenom iz članka 22. dokaže potreba za potporom i ako žrtva pristane na to da službe za potporu stupe u kontakt s njom ili ako žrtva zatraži potporu.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„6. Države članice nastoje osigurati da s[...]lužbe za potporu žrtvama [...] ostanu operativne u kriznim vremenima, kao što su zdravstvene krize [...] ili druga izvanredna stanja, **kako bi se zadovoljile barem osnovne potrebe žrtava.**”;

4. članak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) emocionalnu i, ako je dostupna, psihološku potporu[...]. Ako je na temelju pojedinačne procjene iz članka 22. dokazano da postoji posebna potreba za **dodatnom** psihološkom potporom, **države članice olakšavaju upućivanje žrtava službama koje mogu pružiti dodatnu** psihološku potporu [...], **kako je utvrđeno nacionalnim pravom, uzimajući u obzir sve relevantne protokole ili smjernice iz članka 26.a stavka 1.**”;

(b) u stavku 3. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) ciljanu i integriranu potporu, uključujući potporu i savjetovanje u slučaju traume, za žrtve s posebnim potrebama, kao što su žrtve seksualnog nasilja, žrtve rodno uvjetovanog nasilja, uključujući nasilje nad ženama i nasilje u obitelji obuhvaćeno Direktivom (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷ [*o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji*], žrtve trgovanja ljudima **obuhvaćene Direktivom (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća (o izmjeni Direktive 2011/36/EU o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava)**, žrtve organiziranog kriminala, žrtve s invaliditetom, žrtve izrabljivanja, žrtve zločina iz mržnje, žrtve terorizma, žrtve **kaznenih djela koja su u nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda** [...]”;

¹⁷ Direktiva (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (SL ...).”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„4. Države članice osiguravaju potrebne službe za zaštitu i specijalističku potporu, **u skladu s nacionalnim postupcima iz članka 22. stavka 1.**, kako bi se **na odgovarajući način** [...] odgovorilo na višestruke potrebe žrtava s posebnim potrebama, **uzimajući u obzir** [...] **sve relevantne protokole** [...] **ili smjernice** iz članka 26.a stavka 1. točke (c).”

5. u poglavlje II. umeće se članak 9.a:

„*Članak 9.a*

Službe za ciljanu i integriranu potporu za djecu

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale dostupnost prilagođenih ciljanih i integriranih [...] službi **za potporu** za djecu radi pružanja potpore i zaštite primjerene dobi potrebnih za sveobuhvatno zadovoljavanje višestrukih potreba djece žrtava.
2. Službe za ciljanu i integriranu potporu za djecu žrtve moraju, **u skladu sa stavkom 4.**, osigurati koordinirani višeagencijski mehanizam koji uključuje sljedeće usluge:
 - (a) dostavu informacija **kako je navedeno u članku 4.**;
 - (b) liječnički pregled;
 - (c) emocionalnu i psihološku potporu;
 - (d) mogućnost prijavljivanja kaznenih djela;
 - (e) pojedinačnu procjenu potreba za zaštitom i potporom iz članka 22.;
 - (f) videosnimanje svjedočanstava iz članka 24. stavka 1. **točke (a)**.

3. Neke od [...]usluga iz stavka 2. [...] mogu se pružati na istoj lokaciji.”;
4. **Usluge iz stavka 2. pružaju se u skladu s pojedinačnim potrebama žrtava. Posebna pozornost posvećuje se ozbiljnosti štete koju su pretrpjela djeca žrtve, osobito štete prouzročene kaznenim djelima seksualnog zlostavljanja.**
6. umeću se članci 10.a i 10.b:

„Članak 10.a

Pravo na [...] **primanje informacija i emocionalne potpore u prostorijama suda**

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi [...] **osigurale da žrtve u prostorijama suda dobiju [...] opće informacije o organizacijskim aspektima faze suđenja u kaznenom sudskom postupku i emocionalnu potporu [...]. Takve informacije i potpora pružaju se ako je to potrebno u skladu s individualnim potrebama žrtava.**

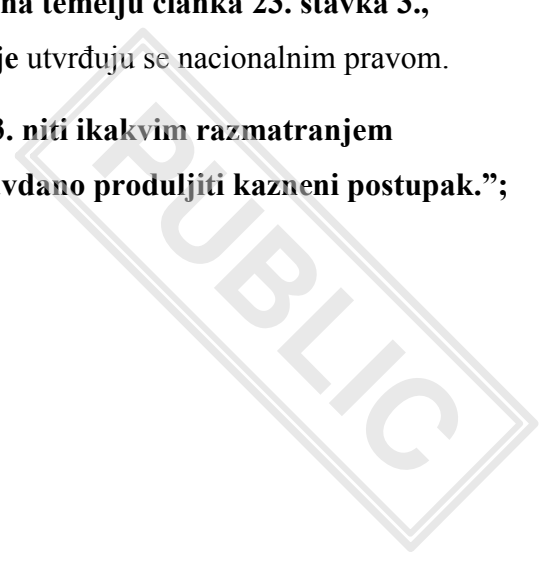
Članak 10.b

Pravo na [...] **informacije o odlukama donesenima tijekom sudskih postupaka**

1. Države članice osiguravaju da žrtve, **u skladu sa svojim statusom u kaznenom postupku kako je definiran nacionalnim pravom**, budu bez odgode obaviještene o odluci [...] **predviđenoj u članku 23. stavku 3.** koja je donesena u sudskom postupku [...]. **Države članice mogu žrtvama omogućiti da zatraže preispitivanje odluka na temelju članka 23. stavka 3. [...]**

2. **Ako žrtve mogu zatražiti preispitivanje odluke na temelju članka 23. stavka 3.,**
[...]**postupovna pravila [...] za takvo preispitivanje utvrđuju se nacionalnim pravom.**
[...]**Ni odlukama na temelju članka 23. stavka 3. niti ikakvim razmatranjem**
preispitivanja takvih odluka ne smije se neopravdano produžiti kazneni postupak.”;

[...]

7[...]. članak 17. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) u onoj mjeri u kojoj je to moguće **u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom** primjenjivati odredbe o videokonferencijama [...] kako bi se žrtvama koje imaju boravište u inozemstvu olakšalo sudjelovanje u kaznenom postupku, **u skladu s njihovim statusom na temelju primjenjivih postupovnih pravila.**”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„4. **U skladu s Uredbom (EU) 2018/1727¹⁸** države članice osiguravaju da nadležna tijela mogu zatražiti pomoć Eurojusta i proslijediti mu informacije kojima se nastoji olakšati suradnja s nadležnim tijelima drugih država članica u prekograničnim predmetima.”;

8[...]. u članku 21. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Države članice **poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se, ako nadležna tijela po službenoj dužnosti ili na temelju zahtjeva žrtve procijene da bi mogao postojati rizik da žrtva ili treća osoba budu izložene prijetnjama ili nasilju**, počinitelju [...] ne dostavljaju osobni podaci koji se odnose na [...] mjesto boravišta žrtve ili [...] **drugi jednakovrijedni kontaktni podaci [...], osim ako bi se neotkrivanjem tih informacija ugrozila prava na obranu.**”;

¹⁸ **Uredba (EU) 2018/1727** Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o Agenciji Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust) te zamjeni i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2002/187/PUP, SL L 295, 21.11.2018., str. 138.

9[...]. članak 22. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Pojedinačna procjena žrtava radi utvrđivanja posebnih potreba za potporom i zaštitom”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice dužne su pobrinuti se da se žrtve pravodobno i pojedinačno procijeni, **u skladu s nacionalnim postupcima**, radi utvrđivanja posebnih potreba za potporom i zaštitom i utvrđivanja činjenice bi li one, i u kojem opsegu, imale koristi od posebnih mjera utvrđenih u članku 9. stavku 1. točki (c), **u vezi s dodatnom psihološkom potporom, članku 9.a** te člancima 23. i 24., zbog njihove osobite ranjivosti na sekundarnu i ponovljenu viktimizaciju, zastrašivanje i odmazdu.”;

(c) umeće se stavak 1.a:

„1.a Pojedinačna procjena pokreće se [...] **u najranijoj mogućoj fazi, kao što je prvi** kontakt žrtve s nadležnim tijelima, i traje onoliko dugo koliko je potrebno, ovisno o posebnim potrebama svake žrtve. Ako rezultat početne faze pojedinačne procjene koju su provela tijela koja su prva bila u kontaktu sa žrtvom pokaže da je potrebno nastaviti procjenu, takva se procjena, **prema potrebi**, provodi u **koordinaciji** [...] s institucijama i tijelima ovisno o fazi postupka i pojedinačnim potrebama žrtava u skladu s **bilo kojim relevantnim** [...] protokolom [...] **ili smjernicom** iz članka 26.a.”;

(d) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. U pojedinačnoj procjeni uzimaju se u obzir:

- (a) osobne karakteristike žrtve, uključujući relevantna iskustva diskriminacije, također kad se temelje na kombinaciji nekoliko osnova kao što su [...] rod, dob, invaliditet, vjera ili uvjerenje, jezik, rasno, socijalno ili etničko podrijetlo, seksualna orijentacija;
- (b) vrsta ili priroda kaznenog djela;
- (c) okolnosti kaznenog djela;
- (d) odnos s počiniteljem i **rizik koji potječe od** počinitelja.

3. U kontekstu pojedinačne procjene posebna se pozornost posvećuje:

- (a) žrtvama koje su pretrpjele značajnu štetu zbog težine kaznenog djela;
- (b) žrtvama koje su pretrpjele kazneno djelo počinjeno zbog predrasude ili diskriminatornog motiva koji bi mogli biti povezani s njihovim osobnim karakteristikama;
- (c) žrtvama koje naročito ranjivima čine njihov odnos s počiniteljem i ovisnost o njemu.

U tom se smislu na odgovarajući način uzimaju u obzir žrtve terorizma, organiziranog kriminala, trgovine ljudima, rodno uvjetovanog nasilja, uključujući nasilje nad ženama i nasilje u obitelji, seksualnog nasilja, iskorištavanja ili zločina iz mržnje, žrtve kaznenih djela **u nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda** [...] i žrtve s invaliditetom.

Posebna pozornost posvećuje se žrtvama koje pripadaju u više kategorija.”;

(e) umeće se stavak 3.a:

„3.a U kontekstu pojedinačne procjene posebna se pozornost posvećuje riziku koji potječe od počinitelja, [...] **kako je navedeno u točki 2. podtočki (d). Taj rizik može uključivati** [...] rizik od nasilnog ponašanja i tjelesnih ozljeda, upotrebe oružja, sudjelovanja u skupini organiziranog kriminala, zlouporabe droga ili alkohola, zlostavljanja djece, problema s mentalnim zdravljem, uhođenja, izražavanja prijetnji ili govora mržnje.”;

(f) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za potrebe ove Direktive podrazumijeva se da djeca žrtve imaju posebne potrebe za potporom i zaštitom zbog svoje ranjivosti na sekundarnu i ponovljenu viktimizaciju, zastrašivanje i odmazdu. Radi utvrđivanja bi li i u kojoj mjeri djeca žrtve imala koristi od posebnih mjera kako su propisane u člancima 23. i 24. djeca žrtve podvrgavaju se pojedinačnoj procjeni kako je propisana u stavku 1. ovog članka. Pojedinačna procjena djece žrtava organizira se u okviru službi za ciljanu i integriranu potporu iz članka 9.a.”;

(g) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Pojedinačna procjena obavlja se uz blisku uključenost žrtava i u njoj se uzimaju u obzir njihove želje, među ostalim ako ne žele iskoristiti posebne mjere utvrđene u člancima 8., 9., 9.a, 23. i 24.”;

(h) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. [...] **Države članice osiguravaju da se pojedinačna procjena [...] preispituje u skladu s pojedinačnim potrebama žrtve** kako bi se zajamčilo da mjere potpore i zaštite odgovaraju [...] **pojedinačnim potrebama** žrtava, koje se mijenjaju. Ako se elementi na kojima se pojedinačna procjena temelji znatno promijene, države članice dužne su se pobrinuti za ažuriranje procjene tijekom cijelog kaznenog postupka.”;

10. U članku 23. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ne dovodeći u pitanje prava na obranu te u skladu s pravilima o sudskoj diskreciji države članice **žrtvama s posebnim potrebama zaštite u čiju su korist poduzete posebne mjere utvrđene slijedom pojedinačne procjene predviđene u članku 22. stavku 1. osiguravaju mogućnost korištenja mjera predviđenih u stavcima 2. i 4. ovog članka. Posebna mjera predviđena nakon pojedinačne procjene neće se učiniti dostupnom ako to onemogućuju postupovna ili praktična ograničenja ili ako postoji [...] hitna potreba saslušavanja žrtve, a u slučaju da žrtva ne bude saslušana, to bi moglo nanijeti štetu žrtvi ili drugoj osobi ili ugroziti tijek postupka.**”

11. u članku 23. stavku 2. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) sva saslušanja žrtava spolnog nasilja, rodno uvjetovanog nasilja, uključujući žrtve nasilja nad ženama i nasilja u obitelji obuhvaćene Direktivom (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹ [*o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji*], osim ako ih obavlja tužitelj ili sudac, obavlja osoba istog spola kao i žrtva, ako žrtva to želi, pod uvjetom da se ne ugrozi tijek kaznenog postupka.”;

¹⁹ Direktiva (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (SL ...).

12. u članku 23. dodaje se sljedeći stavak:

„4. [...]Mjere za osiguravanje fizičke zaštite žrtava za vrijeme sudskog postupka moraju biti dostupne žrtvama s posebnim potrebama za zaštitom utvrđenima u skladu s člankom 22.

stavkom 1. **Te mjere mogu uključivati:**

(a) stalnu ili privremenu prisutnost tijela kaznenog progona **ili drugih tijela koja pružaju fizičku zaštitu u skladu s nacionalnim pravom;**

(b) naloge za udaljavanje, zabranu pristupa ili zaštitu kako bi se žrtvama pružila zaštita od svih činova nasilja, **u skladu s nacionalnim pravom [...].”;**

13. u članku 24. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Ako kazneno djelo uključuje nositelja roditeljske odgovornosti[...] **na način koji uključuje** sukob interesa između djece žrtava i nositelja roditeljske odgovornosti, države članice uzimaju u obzir najbolji interes djeteta i osiguravaju da, **kako je utvrđeno nacionalnim pravom**, nijedna radnja za koju je potreban pristanak nije uvjetovana pristankom nositelja roditeljske odgovornosti.”;

14. u poglavlje 5. umeću se sljedeći članci:

„Članak 26.a

Protokoli **ili smjernice** putem [...] koordinacije i suradnje **u državama članicama**

1. Države članice uspostavljaju i primjenjuju posebne **neobvezujuće** protokole **ili smjernice** za organizaciju usluga i mjera nadležnih tijela i drugih osoba koje dolaze u kontakt sa žrtvama na temelju ove Direktive. Protokoli **ili smjernice** sastavljaju se putem koordinacije i suradnje **relevantnih dionika, kao što su središnja tijela, u skladu s unutarnjom strukturom ili podjelom nadležnosti u državama članicama**, tijela kaznenog progona, [...] **pravosudna tijela**, tijela za zadržavanje, **uz savjetovanje sa** službama za restorativnu pravdu i službama za potporu žrtvama **kako bi se odgovorilo na pojedinačne potrebe žrtava. Države članice potiču se da putem** [...] posebnih protokola **ili smjernica** [...] osiguraju **najmanje sljedeće**:

- (a) da žrtve dobivaju informacije prilagođene njihovim pojedinačnim potrebama, koje se mijenjaju; [...]
- (b) da žrtve koje se nalaze **u ustanovama za zadržavanje ili centrima za smještaj u kojima se nalaze podnositelji zahtjeva i korisnici međunarodne zaštite, kako je navedeno u članku 5. stavku 3.**[...]

[...] imaju pouzdanu mogućnost olakšanog prijavljivanja kaznenih djela;

[...]

- (c) da se u pojedinačnoj procjeni potreba žrtava za potporom i zaštitom iz članka 22. i pružanju usluga potpore žrtvama s posebnim potrebama uzimaju u obzir pojedinačne potrebe žrtava u različitim fazama kaznenog postupka;
- (d) **da se pružaju usluge zaštite i specijalističke potpore potrebne za primjereno rješavanje višestrukih potreba žrtava s posebnim potrebama kako je navedeno u članku 9. stavku 4.**
2. Države članice osiguravaju da se protokoli **ili smjernice** iz stavka 1. preispituju [...] **prema potrebi** kako bi se osigurala njihova učinkovitost, **primjerice u slučaju znatnih promjena nacionalnog prava** [...].
- [...]

Članak 26.b

Upotreba [...] informacijskih i komunikacijskih tehnologija

1. Države članice osiguravaju da žrtve kaznenih djela mogu ostvarivati svoja prava predviđena u članku 3.a, članku 4. stavku 1., članku 5. stavku 1., članku 5.a **stavcima 1. i 4.**, članku 6. stavcima 1., 2., 4., 5. i 6. [...] **te članku 10.b u pogledu informiranja žrtava o odlukama donesenima u sudskim postupcima** upotrebom **informacijskih i komunikacijskih tehnologija, ako su dostupne** [...].
2. Žrtvama kaznenih djela ne smije se onemogućiti pristup ili druga upotreba, **ako su dostupne, usluga koje pružaju nacionalni sustavi koji nude informacijske i komunikacijske tehnologije** [...] iz stavka 1. na temelju toga što imaju boravište u drugoj državi članici.

3. Ako su za nacionalne sustave koji osiguravaju **informacijske i komunikacijske tehnologije** [...] potrebni elektronička identifikacije, potpisi i pečati, države članice moraju dopustiti korištenje prijavljenih sustava elektroničke identifikacije, kvalificiranih elektroničkih potpisa i kvalificiranih elektroničkih pečata bilo koje druge države članice kako je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.²⁰

Članak 26.c

Prava žrtava s invaliditetom

1. Države članice osiguravaju da žrtve s invaliditetom imaju na ravnopravnoj osnovi s drugima pristup **informacijskim i komunikacijskim tehnologijama**, [...] kako je navedeno u članku 26.b ove Direktive, ispunjavanjem zahtjeva za pristupačnost utvrđenih u Prilogu I. Direktivi (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća.²¹
2. Države članice osiguravaju da žrtve s invaliditetom mogu na ravnopravnoj osnovi s drugima pristupiti svim postupcima i službama za potporu i zaštitnim mjerama obuhvaćenima ovom Direktivom u skladu sa zahtjevima za pristupačnost utvrđenima u Prilogu I. Direktivi (EU) 2019/882.

Države članice osiguravaju da se na zahtjev žrtava s invaliditetom poduzmu razumne prilagodbe.

²⁰ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

²¹ Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga (SL L 151, 7.6.2019., str. 70.).

Članak 26.d

[...]

Članak 27.a

[...]

[...]"

15[...]. članak 28. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 28.

Dostavljanje podataka i statistika

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere za uspostavu sustava za prikupljanje, izradu i dostavljanje statistika o žrtvama kaznenih djela. Statistički podaci uključuju podatke, **ako su dostupni na središnjoj razini**, relevantne za primjenu nacionalnih postupaka o žrtvama kaznenih djela, [...] **koji mogu uključivati** broj i vrstu prijavljenih kaznenih djela te broj, dob i spol žrtava [...]. Uključuju i [...] **podatke dostupne na središnjoj razini** koji pokazuju kako su žrtve ostvarile prava utvrđena u ovoj Direktivi. **Za potrebe statistike iz ove odredbe države članice mogu se koristiti podacima prikupljenima na temelju relevantnih instrumenata Unije.**

2. Države članice **nastoje** prikupljati statističke podatke iz ovog članka na temelju zajedničkog razvrstavanja definiranoga u suradnji s Komisijom (Eurostatom). Te podatke dostavljaju Komisiji (Eurostatu) svake tri godine. Dostavljeni podaci ne smiju sadržavati osobne podatke.
3. Agencija Europske unije za temeljna prava podupire države članice i Komisiju u prikupljanju, izradi i širenju **dostupnih** statističkih podataka o žrtvama kaznenih djela i u izvješćivanju o **dostupnim podacima iz kojih se vidi** [...] kako su žrtve ostvarivale prava utvrđena u ovoj Direktivi.
4. Komisija (Eurostat) podupire države članice u prikupljanju podataka iz stavka 1., među ostalim uspostavljanjem zajedničkih standarda. [...]
5. Države članice prikupljene statistike stavljaju na raspolaganje javnosti. Statistike ne smiju sadržavati osobne podatke.”;

[...]

16[...]. članak 29. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 29.

Izvešća Komisije i preispitivanje

Komisija podnosi izvješće o primjeni ove Direktive Europskom parlamentu i Vijeću najkasnije do [šest godine nakon donošenja]. U izvješću se procjenjuje u kojoj su mjeri države članice poduzele mjere potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom, uključujući tehničku provedbu.

Izvješću se, ako je to potrebno, prilaže zakonodavni prijedlog.”.

Članak 2.

Prenošenje

1. Države članice poduzimaju mjere potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom [u roku od dvije godine nakon stupanja na snagu], uz iznimku odredaba potrebnih za usklađivanje s člankom 26.b, koje se donose i objavljuju [u roku od četiri godine nakon stupanja na snagu]. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica